

מסורת הש"ס

(א) ב"ק כג: ע"פ, ט (ג) נדה טז, א. (ג) [מניגה טו,ו]. (ד) ופי' בתוספות נדביר שגלחור זה ד"ה נשאת כו' דבזכר המועד לא פליג בדפרישתי לעיל כ"ו, (ס) [ב"ק מו: כ"ב כ"ו], (ו) אולי י"ל בענינ,

גליון הש"ס

גב' היא קיימא לה ביהודה בחי'. עיין נדה דף מג ע"א מד"ה ברה"ה:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אי איה וכו' כיון דלא חדש לבדוק יפס': (ב) בא"ד דלא שמיח שתתירפא וגברו ובגורש לה:

תוספות ישנים

שיר מועד דמתן. וזו"ת היפך ויתלק רבי על זה הלא מקראי שמעינן לה כפיק כולל הרגל ובב"ק (גכ): ולכא מלך דפליג גבי תמול חד שלשום תרי וכו' דמשמעוד דורשט איכא ביינוהו וי"ל א"הי ומי"מ מימי רחם (ומנחם) [ומיתין] מקרא כרשב"ג דבתלמא זימני הוה חזק. וזו"כ יט גט לומר דהכי עמו בכל מקוס דגנ' ומני הוה חזק: (א) ובסופך הרי"א אש הלא דקאמר תלא ר"ל גלגלר או גלגל עשר שנים. ונראה דר"ל גלגלר מתלמיתין לקמן גלגלר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך. וזי מיירי גלגלר עשר שנים תמאי קלחמ אדעתא דהכי לא גרשתיך הלא בעל כרחו מגרש לא דלמתינן תמאי גלגלר ודאי גלגלר תלא וטועמא משום דכיון שעברה על דברי תנאים שאברהם לישא לו קנסין לה. ל"ג מ"ה למתינן תלא טעמיא גלגלר תכונה דמקח טעמיא דמאי למירא אי לא ידעמי שהיה עם שני אנשים עשר שנים ולא ילדה ואלו הייתי יודע כן לא נשאתי.

וקשה דלמר לקמן את הוה דרגתה וזי גלגלר תמאי קאמר דלגלר דלגלר את פשהה עמו עשר שנים תלה. ל"ג דלגלר עשר שנים קאמר תלא. והא דקאמר דמקח דלמר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך. ה"ק אש יבא גלגלר ויחמר דנת גיטס הלא לא הייתי גרשתיך. וזי וכל אשר כפווה ב"ד להוציא כפית טעות היתה. וזי"ל תלא גלגלר תכונה וכלא תוספת דנשים שאמרו תמנים דיוצאות וזין להס כתובה אין להס תוספת: דטענת השתא הוה דכחשי דטענת לענין שלא יוצאו עיי צעלה את הכתובה שנתנו בזה אבל אינה מועלת להוציא הכתובה מיד השלישי: שתיקיותך יפס' לך מדבוריך. משום דלמר לה גלגלר הייתי יודע שן הוה אפי' אש נותנים לו מאה מנה לא הייתי מגרשך ומגלגל גט בטל ובניה ממזרים וזימנה דבגיתין משמע דלא מני אמר לה הכי גלגל כשאומר לה מאה מנה רע איש מויליא. אמר הכא לא פליג לה דמשום עקבות הוה מויליא וזי"ל מילא אמרה ליה לא גרשתיך משום שגאה גרשתי. וי"ל דה"י עי' דמשום עקבות הוה מויליא וזי"ל דמיויל דמיויל שפיר שלא פירש וזעפ"י עקבות הוילאה שכרי יתה כחך כחך אפילו ויכול לומר אליו הייתי יודע שלא היתה אכן לא הייתי יכול לבדוקה. אבל המויליא אשתו משום שם רע זריך לפרש דאס

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

קובעט לה וסת. לקמוך עליה להיות דייה שעתה דמתן (מדה דף ג.) כל אשה שיש לה וסת דייה שעתה ולא מטמאין לה למפרע מעת לעת ועוד דאס קובעת לה וסת והגיע זמן וסתה ולא דקדה טמאה לאורח בזמנו צא"ט: **ואינה מטערת מן הוסס**. אפילו נעקרה פעמים

קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים ואין מטערת מן הוסת עד שתעקר ממנה שלש פעמים ושור המועד רתנן ^(א)אין השור נעשה מועד עד שיעידו בו שלשה פעמים: ת"ר יניסת לראשון ולא היו לה בנים לשני ולא היו לה בנים לשלישי לא תנשא אלא למי שיש לו בנים נישאת למי שאין לו בנים תצא בלא כתובה איבעיא להו נישאת לשלישי ולא היו לה בנים מהו דליתבעוה הנך קמאי מי מצו אמרי לה איגלאי מילתא דאת הוא דגרמת או דלמא מצית אמרה להו השתא הוא דכחשי ימסתברא מצית אמרה להו השתא הוא דכחשי איבעיא להו נישאת לרביעי והיו לה בנים מהו דתיתבעיה לשלישי אמרינן לה שתיקותיך יפה מדיבוריך דמצי אמר לה אנא אדעתא דהכי לא גרשתיך מתקיף לה רב פפא אי איהי שתקא אנן מי שתקינן נמצא גט בטל ובניה ממזרין דאלא אמרינן השתא הוה דברייתא: הוה אמר מיניה והיא אמרה מיניה אמר רבי אמי דברים שבינו לבניה נאמנות וטעמא מאי הוה קיימא לה ביורה כחץ הוה לא קים ליה ביורה כחץ ואמר איהו איזיל אינסב איתתא ואיברוק נפשאי אמר רבי אמי אף בוו יוציא ויתן כתובה שאני אומר כל הנושא אשה על אשתו יוציא ויתן כתובה רבא אמר ינושא אדם כמה נשים על אשתו והוא דרית ליה למיזיניניה

לא מחזקינן לה בעקרה עד דליתחזק בתלת זימני וזו"ת מן השלישי נמי לא תפסיד כתובה דיתמיא ליה השתא הוה דכחשי כמו שאומרת לראשון ולשני י"ל דטענה דהשתא הוה דכחשי לא מהני להוציא אלא לענין שלא תחזיר מה שגבתה מראשון ומשני אבל קשה דאי בשהה עמה י' שנים היכי קאמר בזמון גבי נישאת לרביעי והיו לה גיטס או דלמא מני אמר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך והא אע"ג שהיה בת גיטס על כרחו הוה זריך לגרשה כיון דלא וכה ליבנות ממנה לכך נראה לר"י דלגלגלר תלא שלא בכתובה ולא משום קנס דקנסוה כוו בשניות לפי שנישאת בזמון נישאת לרביעי והיו לה גיטס מהו דתימצעיה לשלישי ואי קנס הוה היכי תימצע לשלישי אלא נראה לר"י דבשגלא הכיר בה איירי ותלא שלא בכתובה משום דהוי מקח טעות ומי"מ כשיש לה גיטס מן הרביעי חוזרת ותובעת לשלישי דליגלגלי מילתא דלאו מקח טעות הוה וכן מלא ר"י בהלכות דרב יהודאי גאון דגלא הכיר בה איירי אבל הכיר בה יש לה כתובה והא דקתי בזוספתא נישאת למי שאין לו גיטס תלא שלא בכתובה מפני שנישואיה נשואי מיתות נראה שהסופרים טעו וכתבו מיתות במקום טעות דלא

שייך כאן לשון מיתות כלל: **אי איהי שתקא אנן מי שתקינן**. וזו"ת דמתן דהשולח (גיטין מו: וסס) המויליא אשתו משום אילונית רבי יהודה אומר לא יחזיר כו' נשאת לאחר והיו לה גיטס והיא תובעת כתובתה א"ר יהודה אומר לה שתיקותיך יפה מדבוריך והשתא תקשה הסם אי היא שתקא אןן מי שתקינן וי"ל דהסם כיון דמקינן לרבי יהודה דלא יחזיר ליכא למיחש לקלקולא ורבנן אע"ג דיחזיר לא חיישינן הסם לקלקולא כיון דלא (א) חשיב לבדוק יפה בסימני אילונית גמר דעמיו לגרש בכל ענין ולהכי שתקינן וכי תובעת כתובתה מני אמר לה אדעתא למימצ כתובה לא גירשתיך אבל הכא דליכא תקנה דלא יחזיר פריך שפיר היכי שתקינן ואפי' רבנן דלא חיישי הסם לקלקולא היינו דוקא בזספק אילונית דכיון דלא חשש לבדוק יפה גמר לגרש בכל ענין אבל הכא אין צידו לבדוק ומוכיח הדבר שמשום גיטס מויליא שכתב נישאת לשנים ולא היו לה גיטס איכא קילקולא ולהכי פריך לכ"ע אןן מי שתקינן וזאתי נמי שפיר הא דמשמע דהשולח דלא מני מקלקל לה אלא כשאמר לה משום שם רע וגרר ואילונית אי מויליאך והכא אע"ג דלא אמר לה משום עקרות אי מויליאך מני מקלקל לה כדפי' ומשני דהכא לא שייך קילקולא דלמתינן השתא הוה דצריימא וצשעה שגירשה לא היתה ראויה אבל בזסם רע וגרר ואילונית איכא קלקולא כשנתגלה לבסוף שהשם רע היה שקר ולא היתה אילונית גס מתחלה דאס היתה לא הוה צריאה לעולם וגרר נמי כיון שיכול להפסד כאליו לא היה נדר ואס תאמר דבפ"ק דגדה (דף יב: וסס) אמר גבי אשה שאין לה וסת לא יחזיר אפי' הדר ואיתקן משום קלקולא והשתא והא אין יכול לקלקלה דלמר השתא הוה דצריאת כדלמרי' הכא וזו"ר דלא דמי דקלקול גיטס אין רפואה מועלת כ"כ ולכן בשעה שגירשה לא היתה בת גיטס דלא שכיח (י) שתפרא לגמיי מגרש לה אבל קלקול דוסת שכיח להמרפאות ולא גמר ומגרש דיאמר אילו הייתי יודע שסם מועיל לה לא הייתי מגרשה וה"ר שלמה מדריי"ש תיזך דהסם יש לחוש שתקצב וסת כמו שהתחילה לקבוע סמון לגירושין דליכא למימר השתא הוה דצריאת דהא איגלגי מילתא למפרע דבזעד שהיתה תחמיז איצריאת: **שְׂבִיבָן** **לבינה** **היא נאמנת**. מימנה דבמאי איירי דאי בשהתה עשר שנים עמו למה לי טעמא דלאן יורה כחך אפילו יורה כחך נמי יוציא ויתן כתובה לפי שלא וכה ליבנות ממנה ואי לא שהה נישאש שמה עיניה נתנה בזהר כמשנה אחרונה דסוף נדרים (דף יג:) דמתן דצראשונה היו אומרים ג' נשים יוצאות ונותלות כתובה השמים ביני לביןך פ"י גלוי לשמים שאין יורה כחך דהכי משמע הסם בגמר' כו' חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה בזהר ומקלקלת על צעלה אלא השמים ביני לביןך יעשו דרך צקשה יבקשו שניהם רחמים או כמו שפר"ח שיעשו סעודה ויתפייסו וכי"ת דהסם בצינה בזה מחמת טענה והכא בצאה מחמת טענה ומי"מ נישאש שמה נתנה עיניה בזהר ועוד דהסם אס אין בזה מחמת טענה תמאי נפקא לה מיניה ובמשנה ראשונה למה אמרו יוציא ויתן כתובה וההיא דסוף שמעתיך דכופין בצאה מחמת טענה ולא חיישי' שמה עיניה נתנה בזהר איכא לאוקומא צידוע שהוא עקור או בשהתה עמו י' שנים ויש לו גיטס מאשה אחרת דאי לאו דבאה מחמת טענה לא היו כופין משום ציטול פריה ורביה כיון דיש לו גיטס והכא ליכא לאוקומא בשהה י' שנים ויש לו גיטס ובאה מחמת טענה דא"כ אפי' יורה כחך נמי כופין כיון דלא וכה ליבנות ממנה ומיהו י"ל קלת דכיון דיש לו גיטס אין לתלות (י) בצאנס שלו אלא אית לן למיזיר דלדברה איהי היא דלא וצמה דלמרר לעיל ולכן לריכה טעם דיורה כחך ואע"פ שיש לו גיטס מאשה אחרת שמה אח"כ נתקלקל ויש להאמינה דמוכח מילתא דשהה י' שנים ולא ילדה ומה שלא אמרה מיד משום דעד י' שנים לא היינו חוששין לדבירה דהוה תלינן בעיניה נתנה בזהר א"ר איכא לאוקומא דגלא שהה עמה י' שנים ובצאה מחמת טענה דכיון שיש לה טענה מעליא לא רצו להפסידה ואוקמוה אדין משנה ראשונה דלא חשו לעיניה נתנה בזהר וההיא דנדרים בצינה בזה מחמת טענה ומי"מ למשנה ראשונה יוציא ויתן כתובה משום דשמה אין לה הגהת תשמים כ"כ כשאין יורה כחך או שטוענת שרואה שהיא לה זכר דמי שאין לו גיטס חשבו כמות והר"ר יצחק בן רבינו מאיר פירש דהכא אינסת לשלישי קאי דלמרו תלא בלא כתובה וקמ"ל דאי אמרה דלאן יורה כחך דנאמנת ולא תפסיד כתובתה ממנו דחזיא ליה כיון דלאן ראי' לגיטס וקשה לר"י דממוך הלשון משמע דהוה אמר מינה והיא אמרה מיניה דמחמת שהיו יחד הרבה ולא הולידו מחמת כן בציס לב"ד ועוד ק"ק דלמה לאן לחוש שטוענת כן ומשקרת בשביל כתובה וה"ר שמואל צ"ר חייס פירש דהכא איירי כשהשתה עם השלישי י' שנים וכרשב"ג דלמר בתלת זימני היא חזקה דמסקנא דשמעתיך כוותיה תמאי כדקאמר הוה אומר

סה.

וישור המועד. רבי לא פליג אקרא אלא כלומר הסם מתקיימין דברי רשב"ג דלא מיתחזיק אלא בתלת זימניי':

נישאת למי שאין לו בנים תצא בלא כתובה. משמע דמן השני יש לה כתובה וכן משמע בזמון דקאמר נישאת לשלישי ולא היו לה גיטס מהו דליתבעוה הנך קמאי משמע שהשני נתן לה כתובה ותימנה לר"י דלמאי יש לה כתובה מן השני הא כיון דאסר לה לשלישי א"כ סבר דבתרי זימני הויה חזקה וכי"ת משום דלמרה ליה השתא הוה דכחשי ונסתמפה שדהו אס כן תמאי קצעי נישאת לשלישי כו' מי מני אמרי לה דליגלגלי מילתא דאת גרמת או דלמא מניא אמרה השתא הוה דכחשי הלא אע"ג דלא נישאת לשלישי אין לה כתובה מן השני אלא מטעם דמני אמרה השתא הוה דכחשי ואר"י דלענין ממון מודה רבי דלא הוי חזקה עד דליתחזיק בג' זימני כדאשכחן בשור המועד דבשור המועד לא פליג כדפירשתי לעיל ומיהו מימנה דהשתא לענין איסורא לא סמכינן ארוב נשים דחזוין לבנים משום דלימטרע רובא ע"י דליתחזק בתרי זימני ולענין ממון סמכינן אהאי רובא אע"ג דליתערע בתרי זימני ובעלמא' אמרי' איפכא דאולינן בתר רובא לענין איסורא ולענין ממונא לא אולינן א: **תצא בלא כתובה**. לכאורה נראה דוקא בשהתה עם השלישי דומיא דנשאת לשלישי ולא היו לה גיטס דבזמון וטעמא דלענין ממון

לא תפסיד כתובה דיתמיא ליה השתא הוה דכחשי כמו שאומרת לראשון ולשני י"ל דטענה דהשתא הוה דכחשי לא מהני להוציא אלא לענין שלא תחזיר מה שגבתה מראשון ומשני אבל קשה דאי בשהה עמה י' שנים היכי קאמר בזמון גבי נישאת לרביעי והיו לה גיטס או דלמא מני אמר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך והא אע"ג שהיה בת גיטס על כרחו הוה זריך לגרשה כיון דלא וכה ליבנות ממנה לכך נראה לר"י דלגלגלר תלא שלא בכתובה ולא משום קנס דקנסוה כוו בשניות לפי שנישאת בזמון נישאת לרביעי והיו לה גיטס מהו דתימצעיה לשלישי ואי קנס הוה היכי תימצע לשלישי אלא נראה לר"י דבשגלא הכיר בה איירי ותלא שלא בכתובה משום דהוי מקח טעות ומי"מ כשיש לה גיטס מן הרביעי חוזרת ותובעת לשלישי דליגלגלי מילתא דלאו מקח טעות הוה וכן מלא ר"י בהלכות דרב יהודאי גאון דגלא הכיר בה איירי אבל הכיר בה יש לה כתובה והא דקתי בזוספתא נישאת למי שאין לו גיטס תלא שלא בכתובה מפני שנישואיה נשואי מיתות נראה שהסופרים טעו וכתבו מיתות במקום טעות דלא שייך כאן לשון מיתות כלל: **אי איהי שתקא אנן מי שתקינן**. וזו"ת דמתן דהשולח (גיטין מו: וסס) המויליא אשתו משום אילונית רבי יהודה אומר לא יחזיר כו' נשאת לאחר והיו לה גיטס והיא תובעת כתובתה א"ר יהודה אומר לה שתיקותיך יפה מדבוריך והשתא תקשה הסם אי היא שתקא אןן מי שתקינן וי"ל דהסם כיון דמקינן לרבי יהודה דלא יחזיר ליכא למיחש לקלקולא ורבנן אע"ג דיחזיר לא חיישינן הסם לקלקולא כיון דלא (א) חשיב לבדוק יפה בסימני אילונית גמר דעמיו לגרש בכל ענין ולהכי שתקינן וכי תובעת כתובתה מני אמר לה אדעתא למימצ כתובה לא גירשתיך אבל הכא דליכא תקנה דלא יחזיר פריך שפיר היכי שתקינן ואפי' רבנן דלא חיישי הסם לקלקולא היינו דוקא בזספק אילונית דכיון דלא חשש לבדוק יפה גמר לגרש בכל ענין אבל הכא אין צידו לבדוק ומוכיח הדבר שמשום גיטס מויליא שכתב נישאת לשנים ולא היו לה גיטס איכא קילקולא ולהכי פריך לכ"ע אןן מי שתקינן וזאתי נמי שפיר הא דמשמע דהשולח דלא מני מקלקל לה אלא כשאמר לה משום שם רע וגרר ואילונית אי מויליאך והכא אע"ג דלא אמר לה משום עקרות אי מויליאך מני מקלקל לה כדפי' ומשני דהכא לא שייך קילקולא דלמתינן השתא הוה דצריימא וצשעה שגירשה לא היתה ראויה אבל בזסם רע וגרר ואילונית איכא קלקולא כשנתגלה לבסוף שהשם רע היה שקר ולא היתה אילונית גס מתחלה דאס היתה לא הוה צריאה לעולם וגרר נמי כיון שיכול להפסד כאליו לא היה נדר ואס תאמר דבפ"ק דגדה (דף יב: וסס) אמר גבי אשה שאין לה וסת לא יחזיר אפי' הדר ואיתקן משום קלקולא והשתא והא אין יכול לקלקלה דלמר השתא הוה דצריאת כדלמרי' הכא וזו"ר דלא דמי דקלקול גיטס אין רפואה מועלת כ"כ ולכן בשעה שגירשה לא היתה בת גיטס דלא שכיח (י) שתפרא לגמיי מגרש לה אבל קלקול דוסת שכיח להמרפאות ולא גמר ומגרש דיאמר אילו הייתי יודע שסם מועיל לה לא הייתי מגרשה וה"ר שלמה מדריי"ש תיזך דהסם יש לחוש שתקצב וסת כמו שהתחילה לקבוע סמון לגירושין דליכא למימר השתא הוה דצריאת דהא איגלגי מילתא למפרע דבזעד שהיתה תחמיז איצריאת: **שְׂבִיבָן** **לבינה** **היא נאמנת**. מימנה דבמאי איירי דאי בשהתה עשר שנים עמו למה לי טעמא דלאן יורה כחך אפילו יורה כחך נמי יוציא ויתן כתובה לפי שלא וכה ליבנות ממנה ואי לא שהה נישאש שמה עיניה נתנה בזהר כמשנה אחרונה דסוף נדרים (דף יג:) דמתן דצראשונה היו אומרים ג' נשים יוצאות ונותלות כתובה השמים ביני לביןך פ"י גלוי לשמים שאין יורה כחך דהכי משמע הסם בגמר' כו' חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה בזהר ומקלקלת על צעלה אלא השמים ביני לביןך יעשו דרך צקשה יבקשו שניהם רחמים או כמו שפר"ח שיעשו סעודה ויתפייסו וכי"ת דהסם בצינה בזה מחמת טענה והכא בצאה מחמת טענה ומי"מ נישאש שמה נתנה עיניה בזהר ועוד דהסם אס אין בזה מחמת טענה תמאי נפקא לה מיניה ובמשנה ראשונה למה אמרו יוציא ויתן כתובה וההיא דסוף שמעתיך דכופין בצאה מחמת טענה ולא חיישי' שמה עיניה נתנה בזהר איכא לאוקומא צידוע שהוא עקור או בשהתה עמו י' שנים ויש לו גיטס מאשה אחרת דאי לאו דבאה מחמת טענה לא היו כופין משום ציטול פריה ורביה כיון דיש לו גיטס והכא ליכא לאוקומא בשהה י' שנים ויש לו גיטס ובאה מחמת טענה דא"כ אפי' יורה כחך נמי כופין כיון דלא וכה ליבנות ממנה ומיהו י"ל קלת דכיון דיש לו גיטס אין לתלות (י) בצאנס שלו אלא אית לן למיזיר דלדברה איהי היא דלא וצמה דלמרר לעיל ולכן לריכה טעם דיורה כחך ואע"פ שיש לו גיטס מאשה אחרת שמה אח"כ נתקלקל ויש להאמינה דמוכח מילתא דשהה י' שנים ולא ילדה ומה שלא אמרה מיד משום דעד י' שנים לא היינו חוששין לדבירה דהוה תלינן בעיניה נתנה בזהר א"ר איכא לאוקומא דגלא שהה עמה י' שנים ובצאה מחמת טענה דכיון שיש לה טענה מעליא לא רצו להפסידה ואוקמוה אדין משנה ראשונה דלא חשו לעיניה נתנה בזהר וההיא דנדרים בצינה בזה מחמת טענה ומי"מ למשנה ראשונה יוציא ויתן כתובה משום דשמה אין לה הגהת תשמים כ"כ כשאין יורה כחך או שטוענת שרואה שהיא לה זכר דמי שאין לו גיטס חשבו כמות והר"ר יצחק בן רבינו מאיר פירש דהכא אינסת לשלישי קאי דלמרו תלא בלא כתובה וקמ"ל דאי אמרה דלאן יורה כחך דנאמנת ולא תפסיד כתובתה ממנו דחזיא ליה כיון דלאן ראי' לגיטס וקשה לר"י דממוך הלשון משמע דהוה אמר מינה והיא אמרה מיניה דמחמת שהיו יחד הרבה ולא הולידו מחמת כן בציס לב"ד ועוד ק"ק דלמה לאן לחוש שטוענת כן ומשקרת בשביל כתובה וה"ר שמואל צ"ר חייס פירש דהכא איירי כשהשתה עם השלישי י' שנים וכרשב"ג דלמר בתלת זימני היא חזקה דמסקנא דשמעתיך כוותיה תמאי כדקאמר הוה אומר

וישור המועד. רבי לא פליג אקרא אלא כלומר הסם מתקיימין

דברי רשב"ג דלא מיתחזיק אלא בתלת זימניי':

נישאת למי שאין לו בנים תצא בלא כתובה. משמע דמן השני יש לה כתובה וכן משמע בזמון דקאמר נישאת לשלישי

ולא היו לה גיטס מהו דליתבעוה הנך קמאי משמע שהשני נתן לה כתובה ותימנה לר"י דלמאי יש לה כתובה מן השני הא כיון דאסר לה לשלישי א"כ סבר דבתרי זימני הויה חזקה וכי"ת משום דלמרה ליה השתא הוה דכחשי ונסתמפה שדהו אס כן תמאי קצעי נישאת לשלישי כו' מי מני אמרי לה דליגלגלי מילתא דאת גרמת או דלמא מניא אמרה השתא הוה דכחשי הלא אע"ג דלא נישאת לשלישי אין לה כתובה מן השני אלא מטעם דמני אמרה השתא הוה דכחשי ואר"י דלענין ממון מודה רבי דלא הוי חזקה עד דליתחזיק בג' זימני כדאשכחן בשור המועד דבשור המועד לא פליג כדפירשתי לעיל ומיהו מימנה דהשתא לענין איסורא לא סמכינן ארוב נשים דחזוין לבנים משום דלימטרע רובא ע"י דליתחזק בתרי זימני ולענין ממון סמכינן אהאי רובא אע"ג דליתערע בתרי זימני ובעלמא' אמרי' איפכא דאולינן בתר רובא לענין איסורא ולענין ממונא לא אולינן א: **תצא בלא כתובה**. לכאורה נראה דוקא בשהתה עם השלישי דומיא דנשאת לשלישי ולא היו לה גיטס דבזמון וטעמא דלענין ממון

לא תפסיד כתובה דיתמיא ליה השתא הוה דכחשי כמו שאומרת לראשון ולשני י"ל דטענה דהשתא הוה דכחשי לא מהני להוציא אלא לענין שלא תחזיר מה שגבתה מראשון ומשני אבל קשה דאי בשהה עמה י' שנים היכי קאמר בזמון גבי נישאת לרביעי והיו לה גיטס או דלמא מני אמר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך והא אע"ג שהיה בת גיטס על כרחו הוה זריך לגרשה כיון דלא וכה ליבנות ממנה לכך נראה לר"י דלגלגלר תלא שלא בכתובה ולא משום קנס דקנסוה כוו בשניות לפי שנישאת בזמון נישאת לרביעי והיו לה גיטס מהו דתימצעיה לשלישי ואי קנס הוה היכי תימצע לשלישי אלא נראה לר"י דבשגלא הכיר בה איירי ותלא שלא בכתובה משום דהוי מקח טעות ומי"מ כשיש לה גיטס מן הרביעי חוזרת ותובעת לשלישי דליגלגלי מילתא דלאו מקח טעות הוה וכן מלא ר"י בהלכות דרב יהודאי גאון דגלא הכיר בה איירי אבל הכיר בה יש לה כתובה והא דקתי בזוספתא נישאת למי שאין לו גיטס תלא שלא בכתובה מפני שנישואיה נשואי מיתות נראה שהסופרים טעו וכתבו מיתות במקום טעות דלא שייך כאן לשון מיתות כלל: **אי איהי שתקא אנן מי שתקינן**. וזו"ת דמתן דהשולח (גיטין מו: וסס) המויליא אשתו משום אילונית רבי יהודה אומר לא יחזיר כו' נשאת לאחר והיו לה גיטס והיא תובעת כתובתה א"ר יהודה אומר לה שתיקותיך יפה מדבוריך והשתא תקשה הסם אי היא שתקא אןן מי שתקינן וי"ל דהסם כיון דמקינן לרבי יהודה דלא יחזיר ליכא למיחש לקלקולא ורבנן אע"ג דיחזיר לא חיישינן הסם לקלקולא כיון דלא (א) חשיב לבדוק יפה בסימני אילונית גמר דעמיו לגרש בכל ענין ולהכי שתקינן וכי תובעת כתובתה מני אמר לה אדעתא למימצ כתובה לא גירשתיך אבל הכא דליכא תקנה דלא יחזיר פריך שפיר היכי שתקינן ואפי' רבנן דלא חיישי הסם לקלקולא היינו דוקא בזספק אילונית דכיון דלא חשש לבדוק יפה גמר לגרש בכל ענין אבל הכא אין צידו לבדוק ומוכיח הדבר שמשום גיטס מויליא שכתב נישאת לשנים ולא היו לה גיטס איכא קילקולא ולהכי פריך לכ"ע אןן מי שתקינן וזאתי נמי שפיר הא דמשמע דהשולח דלא מני מקלקל לה אלא כשאמר לה משום שם רע וגרר ואילונית אי מויליאך והכא אע"ג דלא אמר לה משום עקרות אי מויליאך מני מקלקל לה כדפי' ומשני דהכא לא שייך קילקולא דלמתינן השתא הוה דצריימא וצשעה שגירשה לא היתה ראויה אבל בזסם רע וגרר ואילונית איכא קלקולא כשנתגלה לבסוף שהשם רע היה שקר ולא היתה אילונית גס מתחלה דאס היתה לא הוה צריאה לעולם וגרר נמי כיון שיכול להפסד כאליו לא היה נדר ואס תאמר דבפ"ק דגדה (דף יב: וסס) אמר גבי אשה שאין לה וסת לא יחזיר אפי' הדר ואיתקן משום קלקולא והשתא והא אין יכול לקלקלה דלמר השתא הוה דצריאת כדלמרי' הכא וזו"ר דלא דמי דקלקול גיטס אין רפואה מועלת כ"כ ולכן בשעה שגירשה לא היתה בת גיטס דלא שכיח (י) שתפרא לגמיי מגרש לה אבל קלקול דוסת שכיח להמרפאות ולא גמר ומגרש דיאמר אילו הייתי יודע שסם מועיל לה לא הייתי מגרשה וה"ר שלמה מדריי"ש תיזך דהסם יש לחוש שתקצב וסת כמו שהתחילה לקבוע סמון לגירושין דליכא למימר השתא הוה דצריאת דהא איגלגי מילתא למפרע דבזעד שהיתה תחמיז איצריאת: **שְׂבִיבָן** **לבינה** **היא נאמנת**. מימנה דבמאי איירי דאי בשהתה עשר שנים עמו למה לי טעמא דלאן יורה כחך אפילו יורה כחך נמי יוציא ויתן כתובה לפי שלא וכה ליבנות ממנה ואי לא שהה נישאש שמה עיניה נתנה בזהר כמשנה אחרונה דסוף נדרים (דף יג:) דמתן דצראשונה היו אומרים ג' נשים יוצאות ונותלות כתובה השמים ביני לביןך פ"י גלוי לשמים שאין יורה כחך דהכי משמע הסם בגמר' כו' חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה בזהר ומקלקלת על צעלה אלא השמים ביני לביןך יעשו דרך צקשה יבקשו שניהם רחמים או כמו שפר"ח שיעשו סעודה ויתפייסו וכי"ת דהסם בצינה בזה מחמת טענה והכא בצאה מחמת טענה ומי"מ נישאש שמה נתנה עיניה בזהר ועוד דהסם אס אין בזה מחמת טענה תמאי נפקא לה מיניה ובמשנה ראשונה למה אמרו יוציא ויתן כתובה וההיא דסוף שמעתיך דכופין בצאה מחמת טענה ולא חיישי' שמה עיניה נתנה בזהר איכא לאוקומא צידוע שהוא עקור או בשהתה עמו י' שנים ויש לו גיטס מאשה אחרת דאי לאו דבאה מחמת טענה לא היו כופין משום ציטול פריה ורביה כיון דיש לו גיטס והכא ליכא לאוקומא בשהה י' שנים ויש לו גיטס ובאה מחמת טענה דא"כ אפי' יורה כחך נמי כופין כיון דלא וכה ליבנות ממנה ומיהו י"ל קלת דכיון דיש לו גיטס אין לתלות (י) בצאנס שלו אלא אית לן למיזיר דלדברה איהי היא דלא וצמה דלמרר לעיל ולכן לריכה טעם דיורה כחך ואע"פ שיש לו גיטס מאשה אחרת שמה אח"כ נתקלקל ויש להאמינה דמוכח מילתא דשהה י' שנים ולא ילדה ומה שלא אמרה מיד משום דעד י' שנים לא היינו חוששין לדבירה דהוה תלינן בעיניה נתנה בזהר א"ר איכא לאוקומא דגלא שהה עמה י' שנים ובצאה מחמת טענה דכיון שיש לה טענה מעליא לא רצו להפסידה ואוקמוה אדין משנה ראשונה דלא חשו לעיניה נתנה בזהר וההיא דנדרים בצינה בזה מחמת טענה ומי"מ למשנה ראשונה יוציא ויתן כתובה משום דשמה אין לה הגהת תשמים כ"כ כשאין יורה כחך או שטוענת שרואה שהיא לה זכר דמי שאין לו גיטס חשבו כמות והר"ר יצחק בן רבינו מאיר פירש דהכא אינסת לשלישי קאי דלמרו תלא בלא כתובה וקמ"ל דאי אמרה דלאן יורה כחך דנאמנת ולא תפסיד כתובתה ממנו דחזיא ליה כיון דלאן ראי' לגיטס וקשה לר"י דממוך הלשון משמע דהוה אמר מינה והיא אמרה מיניה דמחמת שהיו יחד הרבה ולא הולידו מחמת כן בציס לב"ד ועוד ק"ק דלמה לאן לחוש שטוענת כן ומשקרת בשביל כתובה וה"ר שמואל צ"ר חייס פירש דהכא איירי כשהשתה עם השלישי י' שנים וכרשב"ג דלמר בתלת זימני היא חזקה דמסקנא דשמעתיך כוותיה תמאי כדקאמר הוה אומר

וישור המועד. רבי לא פליג אקרא אלא כלומר הסם מתקיימין

דברי רשב"ג דלא מיתחזיק אלא בתלת זימניי':

נישאת למי שאין לו בנים תצא בלא כתובה. משמע דמן השני יש לה כתובה וכן משמע בזמון דקאמר נישאת לשלישי

ולא היו לה גיטס מהו דליתבעוה הנך קמאי משמע שהשני נתן לה כתובה ותימנה לר"י דלמאי יש לה כתובה מן השני הא כיון דאסר לה לשלישי א"כ סבר דבתרי זימני הויה חזקה וכי"ת משום דלמרה ליה השתא הוה דכחשי ונסתמפה שדהו אס כן תמאי קצעי נישאת לשלישי כו' מי מני אמרי לה דליגלגלי מילתא דאת גרמת או דלמא מניא אמרה השתא הוה דכחשי הלא אע"ג דלא נישאת לשלישי אין לה כתובה מן השני אלא מטעם דמני אמרה השתא הוה דכחשי ואר"י דלענין ממון מודה רבי דלא הוי חזקה עד דליתחזיק בג' זימני כדאשכחן בשור המועד דבשור המועד לא פליג כדפירשתי לעיל ומיהו מימנה דהשתא לענין איסורא לא סמכינן ארוב נשים דחזוין לבנים משום דלימטרע רובא ע"י דליתחזק בתרי זימני ולענין ממון סמכינן אהאי רובא אע"ג דליתערע בתרי זימני ובעלמא' אמרי' איפכא דאולינן בתר רובא לענין איסורא ולענין ממונא לא אולינן א: **תצא בלא כתובה**. לכאורה נראה דוקא בשהתה עם השלישי דומיא דנשאת לשלישי ולא היו לה גיטס דבזמון וטעמא דלענין ממון

לא תפסיד כתובה דיתמיא ליה השתא הוה דכחשי כמו שאומרת לראשון ולשני י"ל דטענה דהשתא הוה דכחשי לא מהני להוציא אלא לענין שלא תחזיר מה שגבתה מראשון ומשני אבל קשה דאי בשהה עמה י' שנים היכי קאמר בזמון גבי נישאת לרביעי והיו לה גיטס או דלמא מני אמר לה אדעתא דהכי לא גרשתיך והא אע"ג שהיה בת גיטס על כרחו הוה זריך לגרשה כיון דלא וכה ליבנות ממנה לכך נראה לר"י דלגלגלר תלא שלא בכתובה ולא משום קנס דקנסוה כוו בשניות לפי שנישאת בזמון נישאת לרביעי והיו לה גיטס מהו דתימצעיה לשלישי ואי קנס הוה היכי תימצע לשלישי אלא נראה לר"י דבשגלא הכיר בה איירי ותלא שלא בכתובה משום דהוי מקח טעות ומי"מ כשיש לה גיטס מן הרביעי חוזרת ותובעת לשלישי דליג